

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỶ SƠN

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN NGÔN NGỮ
CHO MẪU GIÁO 4-5 TUỔI THÔNG QUA CHUYỆN
KỂ Ở TRƯỜNG MẦM NON HỌA MI HUYỆN
THƯỜNG XUÂN**

Người thực hiện: Lê Thị Hương

Chức vụ: Giáo viên

Đơn vị công tác: Trường Mầm non Hóa Mi

Sáng kiến kinh nghiệm thuộc lĩnh vực: Chuyên môn

NGHỆ AN, NĂM 2017

MỤC LỤC

1. Mở đầu	1
1.1. Lí do chọn đề tài.....	1-2
1.2. Mục đích nghiên cứu.....	2
1.3. Đối tượng nghiên cứu.....	2
1.4. Phương pháp nghiên cứu.....	2
2. Nội dung của sáng kiến kinh nghiệm.....	2
2.1. Cơ sở lí luận.....	2-3
2.2. Thực trạng sáng kiến kinh nghiệm.....	3-5
2.3. Những giải pháp đã sử dụng để giải quyết vấn đề.....	5-15
2.4. Hiệu quả của sáng kiến kinh nghiệm.....	15-16
3. Kết luận, kiến nghị.	16
Kết luận.....	16
Kiến nghị.....	16-17
Tài liệu tham khảo.....	18

1. Mở đầu.

1.1. Lý do chọn đề tài.

Phát triển ngôn ngữ cho trẻ là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất ở trường mầm non, hoạt động này không những nhằm giúp trẻ hình thành và phát triển các năng lực ngôn ngữ như nghe, nói, tiền đọc và tiền viết, mà còn giúp trẻ phát triển khả năng tư duy, nhận thức, tình cảm... Đó là chiếc cầu nối giúp trẻ bước vào thế giới lung linh huyền ảo, rực rỡ sắc màu của xã hội loài người. Vì vậy, trẻ nói năng mạch lạc được làm quen với chữ viết tiếng Việt, được chuẩn bị sẵn sàng để bước vào lớp 1 là yêu cầu trọng tâm của phát triển ngôn ngữ cho trẻ ở trường mầm non.

Phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ là phát triển khả năng nghe, hiểu ngôn ngữ, khả năng trình bày có logic, có trình tự, chính xác và có hình ảnh một nội dung nhất định. Vì vậy ngôn ngữ đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong việc phát triển tư duy, hình thành và phát triển nhân cách, là công cụ để trẻ giao tiếp, học tập và vui chơi. Ngôn ngữ có vai trò trong việc phát triển trí tuệ, đạo đức, thẩm mỹ và phát triển thể lực cho trẻ.

Ngôn ngữ đóng một vai trò đặc biệt quan trọng đối với đời sống con người nhất là ở tuổi Mầm non. Ca dao xưa có câu “Dạy con từ thuở còn thơ” câu ca dao ấy đã đi vào lòng người và không thể nào quên. Mỗi chúng ta đều được lớn lên từ những tiếng ru dịu ngọt của bà của mẹ cất lên “Cháu ơi cháu ở với bà” hoặc “Con ơi con ngủ cho ngoan”... Đã hoà vào tâm hồn ta và ru ta khôn lớn vì vậy cho trẻ làm quen với tác phẩm văn học thể loại truyện kể đã mang lại nguồn vốn từ vô cùng phong phú, đa dạng, đầy hấp dẫn với trẻ thơ. Cho trẻ làm quen với tác phẩm văn học thể loại truyện kể sẽ cung cấp cho trẻ lượng vốn từ để từ đó trẻ có thể giao tiếp ứng xử một cách khéo léo, mạnh dạn tự tin trong giao tiếp ứng xử hằng ngày. Nhưng, việc cho trẻ làm quen với tác phẩm văn học thể loại truyện kể trong trường Mầm non cũng đang gặp phải một số khó khăn về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho dạy học.

Trong cuộc sống hàng ngày chúng ta sử dụng lời nói để trò chuyện, đàm thoại, thảo luận, trình bày những hiểu biết, suy nghĩ giải quyết một vấn đề nào đó trong cuộc sống kể lại một câu chuyện đã được nghe, được chứng kiến hay tự mình nghĩ ra, sáng tạo ra. Muốn phát triển kỹ năng nghe hiểu và nói của trẻ trước hết phải cuốn hút trẻ tham gia vào hoạt động ngôn ngữ trò chuyện, đàm thoại kể chuyện.

Là giáo viên đứng lớp 4-5 tuổi tôi thấy quá trình phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi thông qua kể chuyện đặc biệt là kể chuyện sáng tạo và đóng kịch vẫn đang còn hạn chế. Trong khi giao tiếp trẻ chưa mạnh dạn tự tin khi trình bày ý kiến của mình, trẻ còn nói ngọng, nói lắp, diễn đạt chưa mạch lạc, nói chưa đủ câu. Chính vì vậy phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi là vô cùng cần thiết để giúp trẻ phát triển một cách toàn diện.

Với nhiệm vụ khơi dậy ở trẻ tình yêu đối với từ ngữ nghệ thuật thông qua cách đọc kể diễn cảm, cao hơn nữa là biết dùng ngôn ngữ của mình để kể

chuyện sáng tạo, đóng kịch. Đây là một nhiệm vụ rất phức tạp, yêu cầu khi kể chuyện sáng tạo hay đóng một vở kịch nào đó trẻ phải tự nghĩ ra một nội dung câu chuyện, tạo ra cấu trúc logic và được thể hiện qua lời nói.

Vì tất cả những những lý do này, tôi luôn tự đặt ra mục tiêu cho mình phải làm thế nào để giúp trẻ học thật tốt bộ môn văn học. Tôi đã không ngừng suy nghĩ và sáng tạo, để tìm ra những tình huống gây hứng thú, những cách thức giảng dạy mới mẻ có hiệu quả và tạo ra môi trường học tập tốt nhất cho trẻ. Bằng tất cả sự nỗ lực, cố gắng của mình, tôi xin được chia sẻ một vài kinh nghiệm nhỏ này với các đồng chí, đồng nghiệp thông qua đề tài **“Một số biện pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi B thông qua chuyện kể ở trường mầm non Họa Mi”**. Mong rằng những kinh nghiệm nhỏ này có thể được vận dụng hiệu quả vào các tiết dạy của các đồng chí.

1.2. Mục đích nghiên cứu.

Với mục đích để nâng cao chất lượng dạy trẻ 4-5 tuổi đọc thơ, kể chuyện diễn cảm nhằm phát huy tích cực, chủ động, sáng tạo phù hợp với mục đích giáo dục và trình độ nhận thức của trẻ.

- Nghiên cứu những vấn đề lý luận về biện pháp dạy trẻ 4 - 5 tuổi phát triển ngôn ngữ thông qua đọc thơ, kể chuyện diễn cảm, kể chuyện sáng tạo và đóng kịch.

- Đề ra một số phương pháp, giải pháp hữu hiệu nhất nhằm phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 -5 tuổi thông qua các hoạt động dạy trẻ đọc thơ, kể chuyện diễn cảm, kể chuyện sáng tạo và đóng kịch.

- Đánh giá kết quả và có ý kiến đề nghị để nâng cao chất lượng trong công tác dạy trẻ 4 tuổi đọc thơ, kể chuyện diễn cảm.

1.3. Đối tượng nghiên cứu.

Một số biện pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4 - 5 tuổi B thông qua chuyện kể ở trường mầm non Họa Mi.

1.4. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp nghiên cứu tài liệu.
- Phương pháp điều tra.
- Phương pháp trực quan
- Phương pháp dùng lời
- Phương pháp thực hành, trải nghiệm...
- Phương pháp thực nghiệm.
- Phương pháp đánh giá kết quả.

2. Nội dung của sáng kiến kinh nghiệm.

2.1. Cơ sở lý luận.

Phát triển ngôn ngữ cho trẻ là một nhiệm vụ quan trọng trong chương trình giáo dục toàn diện cho trẻ. Hiện nay việc trẻ em của chúng ta nói trống,

nói không đủ câu chiếm một số lượng không nhỏ và rất khó cho việc tiếp cận với các tác phẩm văn học bởi vì trẻ một phần nghèo nàn về vốn từ, một phần trẻ không biết phải diễn đạt sao cho mạch lạc. Ngôn ngữ của trẻ phát triển tốt sẽ giúp trẻ nhận thức và giao tiếp tốt góp phần quan trọng vào việc hình thành và phát triển nhân cách cho trẻ. Việc phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ trong giao tiếp sẽ giúp trẻ dễ dàng tiếp cận với các môn khoa học khác như: Môi trường xung quanh, làm quen với toán, âm nhạc, tạo hình... mà điều tôi muốn nói ở đây, đặc biệt chính là thông qua bộ môn làm quen văn học. Bộ môn làm quen văn học dạy trẻ đọc thơ, kể chuyện, kể chuyện sáng tạo, đóng kịch... tạo cho trẻ được hoạt động nhiều. Việc phát triển vốn từ luyện phát âm và dạy trẻ nói đúng ngữ pháp... không thể tách rời giữa các môn học cũng như các hoạt động của trẻ. Mỗi từ cung cấp cho trẻ phải dựa trên một biểu tượng cụ thể, có nghĩa, gắn liền với âm thanh và tình huống sử dụng chúng. Nội dung vốn từ cung cấp cho trẻ cũng như hình thức ngữ pháp phải phụ thuộc vào khả năng tiếp xúc, hoạt động và nhận thức của trẻ.

Phát triển ngôn ngữ chỉ ra mức độ, giới hạn, yêu cầu của việc cho trẻ tiếp xúc với tác phẩm văn học qua nghệ thuật đọc và kể chuyện của cô giáo. Hoạt động này nhằm dẫn dắt, hướng dẫn trẻ cảm nhận những giá trị nội dung, nghệ thuật phong phú trong tác phẩm, khơi gợi ở trẻ sự rung động, hứng thú đối với văn học, có ấn tượng về những hình tượng nghệ thuật, cái hay cái đẹp của tác phẩm và thể hiện sự cảm nhận đó qua các hoạt động mang tính chất văn học nghệ thuật như đọc thơ, kể chuyện, chơi trò chơi đóng kịch. Cao hơn là tiến tới sáng tạo ra những vần thơ, câu chuyện theo tưởng tượng của mình, góp phần hình thành và phát triển toàn diện nhân cách trẻ.

Với nhiệm vụ khơi dậy ở trẻ tình yêu đối với từ ngữ nghệ thuật thông qua cách đọc kể diễn cảm, cao hơn nữa là biết dùng ngôn ngữ của mình để kể chuyện sáng tạo. Đây là một nhiệm vụ rất phức tạp, yêu cầu khi kể chuyện sáng tạo trẻ phải tự nghĩ ra một nội dung câu chuyện, tạo ra cấu trúc logic và được thể hiện qua lời nói tương ứng hình ảnh (lời nói kết hợp với sử dụng đồ dùng trực quan). Yêu cầu này đòi hỏi trẻ phải có vốn từ phong phú, các kỹ năng tổng hợp, kỹ năng truyền đạt ý nghĩ của mình một cách chính xác, tập trung chú ý và nói biểu cảm. Những kỹ năng này trẻ lĩnh hội được trong quá trình nhận thức có hệ thống bằng con đường luyện tập thường xuyên và hằng ngày.

2.2. Thực trạng vấn đề trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm

*** Thuận lợi.**

Trong năm học 2016 - 2017 tôi được nhà trường phân công phụ trách lớp mẫu giáo 4 - 5 tuổi B với sĩ số lớp là 42 cháu, trong đó cháu nam là 22 cháu, nữ là 20 cháu, có 4 cháu mới, 1 cháu dân tộc Mường. Các cháu đều ở cùng một độ tuổi, trẻ ngoan, mạnh dạn hồn nhiên, khả năng tiếp thu bài của trẻ tương đối đồng đều. Trẻ thích học, thích khám phá, trẻ có nề nếp học tập tốt. Đó là 1 thuận lợi lớn để tôi rèn luyện và phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4 - 5 tuổi thông qua kể chuyện.

Bản thân tôi là giáo viên phụ lớp mẫu giáo 4 - 5 tuổi có trình độ trên chuẩn, luôn yêu nghề mến trẻ, ham học hỏi nâng cao trình độ chuyên môn, nhiệt tình năng động. Tôi luôn tìm tòi và tự làm một số đồ dùng, đồ chơi để phục vụ tiết dạy vào hoạt động vui chơi của trẻ. Tôi luôn xác định được mục đích yêu cầu và tầm quan trọng của việc phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4 - 5 tuổi thông qua kể chuyện.

Bản thân tôi luôn được sự quan tâm giúp đỡ của ban giám hiệu về chuyên môn và xây dựng phương pháp đổi mới hình thức tổ chức hoạt động giáo dục mầm non, tạo mọi điều kiện giúp tôi thực hiện tốt chương trình đổi mới.

Một số phụ huynh lớp tôi rất quan tâm đến việc học của con em mình, luôn phối hợp cùng với giáo viên trong việc dạy dỗ các cháu và thường xuyên ủng hộ những nguyên vật liệu để làm đồ dùng dạy học và vui chơi cho các cháu.

*** Khó khăn.**

Mặc dù nhà trường đã mua sắm trang thiết bị đồ dùng đồ chơi nhưng còn thiếu và chưa phong phú về chủng loại.

Trường chúng tôi nằm ở khu vực nông thôn, ®a sè lụ con em gia đình n«ng nghiÖp nªn đời sống của nhân dân cũng gặp nhiều khó khăn, một số gia đình chưa thực sự quan tâm đến việc học hành của con cái, có một số gia đình bố mẹ đi làm ăn xa các bé ở với ông bà vì thế việc phối hợp giữa giáo viên và phụ huynh có phần hạn chế nên ảnh hưởng đến chất lượng dạy và học.

Số trẻ đông vì thế gây khó khăn cho việc phân nhóm hoạt động. Khả năng cảm thụ tác phẩm văn học của trẻ thì không đồng đều.

Một số trẻ phát âm còn ngọng chưa đủ từ, còn lúng túng trong giao tiếp, thiếu tự tin trong giao tiếp. Một số trẻ chưa phân biệt được sự khác nhau trong phát âm mà chỉ tiếp nhận một cách chung chung vì vậy nên trẻ chưa chú ý đến các thành phần trong câu, trong từ, bốt âm khi nói. Đa phần trẻ nói và phát âm do ảnh hưởng ngôn ngữ của người lớn xung quanh, trẻ còn nói tiếng địa phương.

Bên cạnh đó vẫn còn một số giáo viên khả năng cảm nhận các tác phẩm văn học thơ chuyện còn hạn chế giọng đọc và cách phối hợp ánh mắt, cử chỉ, điệu bộ, minh họa chưa bộc lộ cảm xúc hấp dẫn cuốn hút trẻ, phương pháp lồng ghép tích hợp chưa linh hoạt sáng tạo kết quả trên trẻ chưa cao, trẻ chưa thực sự say mê, hào hứng, sử dụng đồ dùng dạy học chưa có khoa học, dẫn đến giờ học trẻ ít tập trung chú ý hiệu quả trên tiết học chưa cao.

Bên cạnh các trẻ nhút nhát còn có một số trẻ quá hiếu động nên ảnh hưởng đến quá trình cảm thụ tích cực của trẻ.

Từ những vấn đề có liên quan đến đề tài tôi tiến hành khảo sát học sinh lớp 4 tuổi B và đây là những kết quả kiểm tra trước khi thực nghiệm:

Kết quả khảo sát đầu năm

Nội dung	Xếp loại				
	Tổng số trẻ	Đạt		Chưa đạt	
		Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %
Trẻ biết kể lại trình tự câu chuyện một cách mạch lạc	42	25	59,5	17	40,5
Trẻ nói rõ ràng mạch lạc, nói nhiều câu đầy đủ, trẻ hiểu được ý nghĩa một số từ	42	21	50	21	50
Trẻ tự tin khi giao tiếp với mọi người xung quanh	42	23	54,8	19	45,2
Trẻ biết kể chuyện theo tranh, kể chuyện theo trí nhớ	42	19	45,2	23	54,8
Trẻ biết kể chuyện sáng tạo	42	17	40,5	25	59,5
Trẻ biết đóng kịch	42	16	38	26	62

Qua khảo sát thực tế lần 1 tỷ lệ cháu đạt trong việc phát triển ngôn ngữ của trẻ 4 - 5 tuổi thông qua kể chuyện còn thấp. Từ thực trạng trên để nâng cao phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4 - 5 tuổi thông qua kể chuyện có đạt kết quả cao. Tôi mạnh dạn đưa ra sáng kiến kinh nghiệm. “ Một số biện pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4-5 tuổi thông qua hoạt động kể chuyện” nhằm góp phần nhỏ bé của mình vào lĩnh vực phát triển ngôn ngữ cho trẻ.

2.3. Các giải pháp tổ chức và thực hiện.

Qua áp dụng thực hiện chuyên đề hàng năm do phòng tổ chức, và qua nghiên cứu tài liệu bồi dưỡng thường xuyên chu kì II (2004 - 2007) và hiện nay là module MN 3. Thường xuyên nghiên cứu kỹ các bài soạn, soạn bài trước khi giảng dạy. Làm, mua sắm, sưu tầm đủ đồ dùng, đồ chơi phong phú hấp dẫn với trẻ và đảm bảo tính khoa học như: Tranh, con rối, vật thậtĐể thu hút, lôi cuốn trẻ vào giờ học tôi lựa chọn các hình thức tổ chức

* Biện pháp 1. Làm đồ dùng, đồ chơi.

Với kinh nghiệm của bản thân và thực tế của những năm gần đây, có nhiều bài thơ, câu chuyện không có trong quyển tranh thơ, chuyện vì vậy giáo viên phải nghĩ ra cách làm thế nào để có những bức tranh sinh động và đảm bảo nội dung. Vì vậy mà cách để làm đồ dùng, đồ chơi rất quan trọng

Tôi tận dụng các nguyên vật liệu có sẵn ở địa phương như: sách báo, lịch cũ, ống lon, trai nhựa, xốp, vải vụn, cành cây khô, quần áo cũ để làm đồ dùng, đồ chơi nhằm cho trẻ tiếp thu để phát triển ngôn ngữ cho trẻ hiệu quả hơn.

Dựa vào từng chủ đề tôi triển khai kế hoạch làm đồ dùng, đồ chơi một cách cụ thể mỗi chủ đề có một bộ đồ chơi phục vụ cho quá trình giảng dạy và

vui chơi, tôi cho các cháu vào hoạt động chơi góc để trẻ tạo ra những đồ chơi làm bằng lá cây, giấy vụn, hạt gạo và tô màu những bức tranh, những hình ảnh trẻ siêu tầm gợi mở cho trẻ tưởng tượng kể chuyện.

Từ những quần áo, vải vụn, ống giấy tôi hướng dẫn trẻ làm ra những con rối thật xinh xắn từ câu chuyện cổ tích trẻ học được, sáng tạo ra những nhân vật trẻ thích.

Ví dụ: Làm rối bằng giấy lụa mềm, vỏ xốp làm đầu bọc vải gắn len làm tóc, vẽ mắt mũi miệng... sau đó cắt vải cuộn quanh làm áo, váy cho nhân vật.

Làm rối ngón tay: Lấy quả bóng làm đầu nhân vật, vẽ mắt, mũi, tai... Sau đó lấy bìa cứng cuộn lại làm thân lồng vào tay.

Làm rối dẹt: Vẽ hình nhân vật vào giấy rồi tô màu, cắt dán vào bìa cứng gắn que để kết hợp kể chuyện qua rối dẹt gây hứng thú cho trẻ.

Làm rối bằng vải: Trước tiên tôi phải ke các mảnh vào giấy sau đó vẽ lên vải, khâu các mảnh lại với nhau, quan trọng nhất là khâu nhồi bông làm sao cho các hình khối cân đối đẹp, tiếp đến là đính mắt và vẽ thêm các chi tiết khác

Làm rối que: Ghép 2 que đũa song song với nhau, dán băng dính trong vào đầu của 2 que đó cố định chúng với nhau. Khía vào 1/2 độ dài của hai que tính từ dưới lên, bẻ nhẹ 2 que tại 2 điểm khía đó về hai bên để làm chân con rối. Đặt ngang que thứ 3 ở đoạn trên để làm tay rối cố định các que này bằng dây. Làm đầu rối bằng cách gọt miếng xốp hoặc vỏ giấy cho thật mềm, vo thành cục tròn, bên ngoài bọc giấy hoặc vải. Gắn đầu rối vào 2 que bằng dây. Vẽ tóc, mắt, mũi, miệng cho rối, trang trí con rối cho đẹp hơn làm mũ, nơ, tay, chân, quần áo...

Hình ảnh: Hình ảnh đồ dùng đồ chơi tự làm

*** Biện pháp 2. Tạo môi trường ngôn ngữ phong phú đa dạng giúp trẻ học tập và rèn luyện phát triển ngôn ngữ.**

Môi trường giáo dục có tác dụng mạnh mẽ trực tiếp đến sự phát triển tâm sinh lý của trẻ, trẻ được làm quen với câu chuyện ở mọi lúc, mọi nơi vì vậy mà môi trường giáo dục có một vị trí vô cùng quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy học cho trẻ.

Tôi luôn tạo môi trường không gian trong và ngoài lớp học đẹp và sinh động, cuốn hút trẻ, trong lớp tôi trang trí ở các góc bằng sản phẩm của cô và trẻ, phù hợp với chủ đề, những hình ảnh đẹp tượng trưng cho trẻ nhập vai mình vào các nhân vật trong câu chuyện để trẻ được thể hiện mình qua sự tái tạo về các hình ảnh nhân vật và phát triển được tính sáng tạo. Ví dụ: Khi thực hiện các hoạt động Văn học mà trọng tâm là kể chuyện (Đọc thơ) thì nên tổ chức ở phòng chức năng để trẻ có thể tự mình soi gương và chỉnh sửa các động tác khi lên tập kể lại chuyện hoặc ở góc tạo hình tôi và trẻ xé dán nặn những nhân vật chính trong câu chuyện và cho trẻ nhập vai, kể lại câu chuyện qua những hình ảnh mà cô và trò vừa làm được.

Trong quá trình cho trẻ hoạt động ở các góc tôi luôn tạo tình huống đặt ra câu hỏi, khuyến khích những bạn khá tham gia trao đổi giao tiếp với những bạn nhút nhát. Ở góc văn học tôi trưng bày hình ảnh các nhân vật trong chuyện cổ tích. Ví dụ: Hình ảnh nhân vật Tích Chu, bà Tích Chu và Cô Tiên tôi sẽ áp dụng vào câu chuyện Tích Chu để cho trẻ được làm quen

Trong lớp luôn tận dụng diện tích phòng học, chú ý bố trí sắp xếp các học cụ, đội hình để tạo môi trường học tập thoải mái cho trẻ.

Ví dụ: Khi thực hiện các hoạt động làm quen văn học thể loại truyện kể mà trọng tâm là dạy kể chuyện sáng tạo thì tôi luôn tận dụng không gian lớp học để bày dụng cụ kể chuyện, sắp đặt tranh và các con rối sao cho trẻ dễ sử dụng, kích thích trẻ hoạt động tích cực hơn.

Tôi thường xuyên chú ý đến khả năng phát âm của trẻ để có sự điều chỉnh và sửa sai, rèn luyện khả năng ngôn ngữ cho trẻ.

Bản thân tôi trước khi tổ chức hoạt động cũng phải tự luyện giọng kể, cách sử dụng tranh, rối, mô hình... để giúp trẻ cảm thụ được tác phẩm văn học đó một cách tốt nhất.

*** Biện pháp 3. Quá trình cho trẻ làm quen với văn học.**

Ví dụ: Chủ đề thế giới động vật, khi kể cho trẻ nghe chuyện “ Giọng hót chim sơn ca” giáo viên cho trẻ xem tranh, gọi tên và trò chuyện về các loài chim, sau đó giáo viên sử dụng bộ rối dẹt để kể chuyện cho trẻ nghe, cô thể hiện giọng kể thật diễn cảm

- Trò chuyện về nội dung câu chuyện;
- Trong chuyện có những ai, chim nào hót hay nhất?
- Tại sao chim họa mi hót hay đến thế?

- Trong chuyện tả giọng hát chim sơn ca hay như thế nào (Mê ly, tuyệt vời), tiếng suối chảy, tiếng lá cây như thế nào (róc rách, rì rào, xào xạc).

- Cho trẻ được làm quen với các câu mô tả, cho trẻ đồng thanh phát âm (Mê ly, tuyệt vời, rách rách, rì rào, xào xạc).

Khả năng thay đổi giọng đọc, giọng kể của cô một cách tài tình là lực hút hứng thú của trẻ. Đặc biệt lần đầu tiên trẻ tiếp xúc với một tác phẩm mới, nghệ thuật đọc, kể của cô lại càng quan trọng gấp bội. Khi kể chuyện hoặc đọc thơ cô cần tạo ra những tình huống bất ngờ để thể hiện tình tiết của câu chuyện, như thêm vào chuyện những hành động minh họa.

Những lần sau cô cho trẻ nhập vai các nhân vật và thể hiện, khi trẻ thể hiện vai cô động viên khuyến khích trẻ.

Ví dụ: Chủ đề thế giới thực vật: Trong bài thơ “Cây dây leo” cô dùng thủ thuật gây hứng thú sau đó cho trẻ gọi tên các loại cây, phân nhóm các loại cây thân gỗ - thân mềm, cây dây leo. Thảo luận về nhu cầu sống của các loại cây, khi đọc thơ cô chú ý nhấn mạnh vào các từ, tí teo, bò ra, nghển cổ, tắm nắng gió, gọi mưa rào, ngắt giọng trong câu hỏi vì sao.

Với từng bài dạy, thể loại tôi đưa ra hệ thống câu hỏi đã chuẩn bị có tính logic, để đàm thoại với trẻ một cách sôi nổi theo phương châm: “lấy trẻ làm trung tâm” để phát huy trí tưởng tượng, những cảm xúc của trẻ, tình liên hệ thực tiễn, sáng tạo phù hợp với từng nội dung của bài mà trẻ không bị áp đặt một cách gò bó.

Cùng với từng bài dạy, tôi dùng các thủ thuật khác nhau để dẫn dắt vào bài chuyện hoạt động một cách linh hoạt.

Tổ chức cho trẻ chơi đóng kịch là một phương pháp tốt để phát triển ngôn ngữ đối thoại cho trẻ. Trẻ làm quen với các mẫu câu văn học đã được gọt giũa, chọn lọc. Khi đó trẻ cố gắng thể hiện đúng ngữ điệu, tính cách nhân vật mà trẻ đóng, giúp cho ngôn ngữ của trẻ mang sắc thái biểu cảm rõ rệt.

Hình ảnh: Trẻ đóng kịch

Ví dụ: Chủ điểm thế giới động vật, câu chuyện “ Bác gấu đen và hai chú thỏ”.

+ **Cảnh 1:** Hình ảnh bác Gấu đen đang đi trong một khu rừng có nhiều cây cối, mưa rơi như trút nước, gió thổi ào ào làm nghiêng ngả cây cối và xa xa là ngôi nhà với ánh lửa bập bùng của thỏ nâu.

+ **Cảnh 2:** Bác gấu đứng trước ngôi nhà của thỏ nâu run lên vì rét, mưa vẫn rơi lộp bộp, gió vẫn thổi ào ào bác gầy lập cập gõ cửa tiếng động cóc cóc.

- Lời bác Gấu cất lên: "Thỏ nâu ơi, thỏ nâu à, mưa to quá cho bác trú nhờ có được không?"

- Thỏ nâu mở cửa, tiếng cửa kêu, vẻ mặt ngại ngủ và giọng nói làu bàu.

- Người Bác to như thế kia làm đổ nhà cháu mất.

- Bác gấu càng run nhiều hơn, giọng nói ôm ôm, tiếng mưa vẫn rơi, gió vẫn thổi.

- Bác đi nhẹ thôi mà, không làm đổ nhà cháu được đâu.

- Thỏ nâu nói giọng dứt khoát: Nhẹ cũng đổ, không nhẹ cũng đổ, thôi bác đi đi.

- Tiếng đóng cửa sập lại, bác gấu lại bước đi lặng lẽ, vẫn tiếng mưa rơi, từng hạt mưa rất to như quất vào người bác gấu, gió thổi dữ dội như muốn làm bác gấu nghiêng ngả đi, lá cây bay tới tấp, cây cối quằn quại....

Như vậy, bằng các hình thức kể kể một câu chuyện trong giờ học: Cô kể diễn cảm trẻ nghe; kể diễn cảm kết hợp hình ảnh minh hoạ; xem trên màn hình nhưng vẫn kích thích sự chú ý của trẻ vào 1 câu chuyện.

Ví dụ: Chủ điểm thế giới động vật: Truyện “Đê con nhanh trí” cho tổ 1 đội mũ làm dê trắng, tổ 2 đội mũ làm dê đen, tổ 3 đội mũ làm cho sói để trẻ tự thể hiện hành động, điệu bộ của nhân vật cho quen và thành thạo. Sau đó phân vai cho từng trẻ theo vai của các nhân vật trong truyện và cho trẻ nhắc lại lời thoại của nhân vật trong truyện mà trẻ sẽ đóng. Lúc này cô giáo là người dẫn truyện và trẻ tự diễn theo nội dung câu truyện. Khi trẻ diễn xong lên cho trẻ tự nhận xét về vai diễn của mình, của bạn, từ đó trẻ xác định được thái độ của trẻ đối với nhân vật trong truyện là yêu hay ghét.

- Trò chơi đóng kịch thực sự giúp trẻ cảm nhận tác phẩm văn học một cách sâu sắc và để đạt được điều đó thì việc trang trí sân khấu và hoá trang cho trẻ rất quan trọng, với câu truyện “3 chú Lợn nhỏ” tôi làm sân khấu có màn che, rồi trang trí cảnh phù hợp với câu truyện.

- Bên cạnh việc làm mô hình sân khấu thì việc hoá trang cho trẻ đóng kịch cũng rất cần thiết. Với nhân vật “3 chú Lợn” tôi cho trẻ mặc mặt nạ hình con lợn, bao tay và giày hình chân con lợn và áo quần màu sắc khác nhau phù hợp với tính cách của từng nhân vật.

- Việc hoá trang và bố trí sân khấu phù hợp, trang phục đẹp sẽ giúp trẻ tự tin khi nhập vai tạo cho trẻ hứng thú hơn với từng vở diễn.

- Với câu truyện “*Chú thỏ thông minh*” tôi sử dụng mô hình sân khấu là một khu rừng nhỏ, có hoa, cỏ, cây..... nhân vật trong truyện được cách điệu hoá, thỏ mặc quần áo, đi bằng 2 chân...

- Khi tôi dạy, tôi dùng cánh tay lồng vào con rối, điều khiển con rối bằng ba ngón tay, ngón cái, trỏ, giữa sao cho những cử chỉ phù hợp với lời thoại trong truyện...

Ví dụ: Chủ điểm gia đình, câu chuyện Tích Chu.

- Cháu Cường đóng vai Tích Chu: Lúc đầu ham chơi, thái độ không vâng lời, sau biết lỗi tỏ thái độ nhận lỗi, giọng trầm (Bà ơi, bà đi đâu! Bà ở lại với cháu, cháu sẽ mang nước cho bà, bà ơi!).

- Cháu Ngọc Hân A đóng vai bà: (giọng run run, rút khoát) Bà đi đây! Bà không về nữa đâu!

- Cháu Ngân Quỳnh đóng vai bà tiên: (tính cách hay giúp đỡ mọi người, giọng dịu dàng, nhỏ nhẹ). Nếu cháu muốn bà cháu trở lại thành người thì cháu phải đi lấy nước suối tiên cho bà cháu uống. Đường lên suối tiên xa lắm cháu có đi được không?

- Nhờ việc sử dụng nghệ thuật rối trong tiết học mà số trẻ có khả năng cảm thụ tác phẩm văn học đạt cao, đa số trẻ nhớ được nội dung câu truyện, lời thoại của các nhân vật trong truyện và qua đó trẻ biết nhận xét đánh giá tính cách của nhân vật trong truyện như ai là người xấu? Ai là người tốt.

*** Biện pháp 4. Dạy trẻ cách sử dụng nhân vật phù hợp với ngôn ngữ lời kể sáng tạo.**

Bên cạnh một môi trường hoạt động với đầy đủ các loại đồ dùng trực quan đa dạng và phong phú, thu hút sự tham gia kể chuyện sáng tạo của trẻ thì chúng ta còn dạy trẻ cách sử dụng nhân vật phù hợp

Khi dạy trẻ kể chuyện sáng tạo trước tiên tôi phải siêng tầm nhiều loại tranh ảnh gần gũi với trẻ, trẻ được xem tranh trò chuyện qua tranh ảnh ở mọi lúc mọi nơi, là cơ sở cho trẻ có kiến thức vững vàng khi thực hiện kể chuyện sáng tạo. Qua cách làm như vậy trẻ biết đánh giá nhận xét về đặc điểm tính cách của các nhân vật thông qua ngôn ngữ nói của mình

** Dạy trẻ kể chuyện theo tranh vẽ:*

Cô cho trẻ xem tranh, giới thiệu tranh " Thỏ trắng nhỏ rặng cho cá sấu" Chủ đề nghề nghiệp. Mục đích giúp trẻ gọi tên, nói đặc điểm của các hình ảnh trong tranh và yêu cầu trẻ nhìn vào bức tranh và kể thành một câu chuyện.

Ví dụ: Ông bụt bà tiên là người tốt bụng luôn giúp đỡ người gặp khó khăn, chó sói gian ác, mụ phù thủy độc ác...

Bên cạnh đó tôi còn định hướng cho trẻ quan sát các tranh truyện, cho trẻ xem qua đĩa hình các câu chuyện. Đồng thời kết hợp tri giác với đàm thoại giữa cô và trẻ, giúp trẻ nhận xét đánh giá nội dung truyện một cách chính xác và nói lên ý tưởng của mình.

Ví dụ: Hình ảnh chú thỏ là một bác sĩ tài ba thỏ không chiều nhỏ răng cho cá sấu rất đơn giản là thỏ sợ cá sấu ăn thịt...

Hình ảnh: *Dạy trẻ cách sử dụng nhân vật phù hợp với ngôn ngữ lời kể sáng tạo.*

Ví dụ: Dạy trẻ ghép tranh kể chuyện, chọn những tranh mà trẻ thích ghép thành một câu chuyện sau đó kể từng tranh kết hợp với lời nói chỉ dẫn thông qua các nhân vật trong tranh như truyện " Thỏ Trắng đi học"; " Gấu con bị sâu răng"

Dạy trẻ kể chuyện bằng sa bàn: Chọn những nhân vật mà trẻ thích kết hợp di chuyển các nhân vật đó trên sa bàn, nói đến đâu đưa nhân vật ra đến đó, lời kể đi theo nhân vật sử dụng

Ví dụ: Trẻ kể chuyện theo nhóm theo câu truyện " Cáo Thỏ Gà trống" trẻ nhận vai các nhân vật sau đó tìm hình ảnh phù hợp với nhân vật mà mình đảm nhận, hình ảnh Cáo xuất hiện, cáo có một ngôi nhà bằng băng, trẻ cầm hình ảnh Thỏ đi chuyển và nói Thỏ có 1 ngôi nhà bằng gỗ...Cô cho trẻ đánh giá và nhận xét câu chuyện của nhóm mình vừa kể, cô theo dõi cách sử dụng đồ dùng trực quan của trẻ để cô góp ý và nhận xét. Qua cách làm này giúp trẻ linh hoạt sử dụng đồ dùng trực quan kết hợp với ngôn ngữ rõ ràng mạch lạc " Mắt nhìn, miệng nói, tai nghe, tay sử dụng"

***Biện pháp 5. Lồng ghép các môn học khác, các hoạt động trong ngày để dạy trẻ kể chuyện sáng tạo.**

Với lời kể diễn cảm, hấp dẫn đã làm rung động người nghe, nhưng biết tích hợp các môn học khác thì còn hay hơn vì nó làm thay đổi không khí, làm thay đổi trạng thái khi kể chuyện. Bằng những lời ca, lời đối thoại, những câu đố, những bài đồng dao, ca dao hay một số trò chơi xen lẫn.

Ví dụ: Môn Âm nhạc: Đề tài: “ Cái mũi” cô có thể tổ chức cho trẻ đọc thơ theo bài: “Tâm sự của cái mũi” Cô kết hợp đưa văn học vào ngay từ lúc vào bài.

Đề tài: Câu chuyện “Chú vịt xám” cho trẻ vận động theo bài “Một con vịt”.

Hoạt động khám phá khoa học , chủ đề một số con vật nuôi trong gia đình, câu chuyện “Gà trống và vịt bầu” trẻ biết tên, đặc điểm, nơi sống của một số con vật.

Toán: Tên bài dạy “dài ngắn – cao thấp” Câu chuyện “cháu ngoan” trẻ áp dụng được sự so sánh đặc điểm bên ngoài...

Đề tài: “Vẽ phương tiện giao thông bé thích” cô cho trẻ đọc thơ “ Tiếng động quanh em”. Cô trò chuyện với trẻ về phương tiện giao thông, có rất nhiều loại phương tiện giao thông, cô cháu mình cùng bắt chước tiếng còi xe của các phương tiện giao thông nào, các con hãy vẽ những phương tiện giao thông mà các con yêu thích...

Ví dụ: Đối với một số tiết học theo chủ điểm gần gũi với trẻ, chẳng hạn “ Thế giới thực vật” tôi đã sử dụng các loại hoa quả thật cho trẻ được tri giác, nếm, ngửi kích thích sự hứng thú của trẻ khi tham gia hoạt động. Tôi sử dụng phương pháp dùng lời, cho trẻ được phát biểu ý kiến riêng của mỗi trẻ. Trong quá trình đàm thoại tôi thường dùng những câu hỏi mở để kích thích sự phát triển tư duy của trẻ. Cứ thế trẻ được thoải mái bày tỏ những hiểu biết của mình.

Ví dụ: Câu hỏi “ Cháu đang làm gì thế?”, “Cháu thấy trò chơi đó như thế nào?” thay cho những câu hỏi “ Cháu đang xem tranh à?”, “ Cháu có thích trò chơi đó không?”

Hoạt động buổi sáng đón trẻ, giáo viên có thể kể những câu chuyện về chủ đề gia đình thông qua câu chuyện “Cả nhà đều làm việc” để trẻ hiểu thêm về công việc của mỗi người.

Hoặc là tổ chức thi kể chuyện diễn cảm trong giờ hoạt động tự chọn. Bạn nào kể chuyện hay nhất sẽ được cổ vũ động viên để kích thích trẻ bộc lộ khả năng của mình.

Hay như trong giờ sinh hoạt chiều, giáo viên có thể cho trẻ ôn luyện kể chuyện diễn cảm những câu chuyện liên quan đến chủ đề hoặc câu chuyện sáng hôm đó trẻ học.

Việc tích hợp các môn học khác, các hoạt động khác trong ngày

Ví dụ: Chủ điểm “ nghề nghiệp” khi dạy với đề tài: “ Chú cảnh sát giao thông”, tôi cho trẻ đóng vai Chú cảnh sát giao thông đang hướng dẫn cho bà cụ các biển báo cấm, các chú cảnh sát giao thông giúp bà cụ qua đường.

Hình ảnh: Chú cảnh sát giao thông đang hướng dẫn các biển báo

Ngoài những phương thức cũ, tôi còn ứng dụng công nghệ thông tin vào các tiết học văn học, bằng cách quay những đoạn clip mô phỏng cho bài thơ, câu chuyện tôi dạy, những hình ảnh được làm trên chính trẻ của tôi.

*** Biện pháp 6. Dạy trẻ kể lại những sự vật hiện tượng mà trẻ quan sát được thông qua các hoạt động khác.**

Ví dụ: Chủ đề bản thân: Trẻ kể được tác dụng của các bộ phận cơ thể

Giáo viên cho trẻ kể lại tên các bộ phận trên cơ thể, yêu cầu trẻ phải nói được công dụng của các bộ phận cơ thể dưới dạng mô tả: " Nhờ có mắt nên tôi nhìn thấy bầu trời trong xanh, và những đám mây màu trắng..." " Nhờ có tai tôi nghe thấy tiếng đồng hồ đang kêu tích tắc, tiếng cô giáo đang nói, .." " nhờ có tay tôi có thể vẽ, tôi có thể múa, có thể tự xúc cơm ăn, tự mặc quần áo.." cô hướng cho trẻ để trẻ mở rộng các câu nói của trẻ, sau đó cô cho trẻ đọc thơ về các bộ phận, kể lại chuyện theo trí nhớ của trẻ

Ví dụ: Các câu hỏi kích thích trẻ giải thích, phỏng đoán, suy đoán

Nhờ có gì mà con chim có thể bay lên được trời cao hoặc do đâu mà có mưa, tại sao con biết, hiện tượng đó sẽ xảy ra khi nào? Điều gì sẽ xảy ra khi ta thả viên bi vào chậu nước, Điều gì sẽ xảy ra khi ta phơi lá khô này ngoài nắng?....

- Khi dạy trẻ đa dạng các câu hỏi buộc trẻ phải suy nghĩ để trả lời chúng ta sẽ thấy được trẻ phát triển về nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm, trong khi trò chuyện đàm thoại nên sử dụng các câu hỏi một cách linh hoạt tùy thuộc vào từng cá nhân trẻ.

Ví dụ: Trong các hoạt động cô giúp trẻ mạnh dạn, biết tự giới thiệu về bản thân: Giáo viên sử dụng tạo tình huống là bạn vẹt đến thăm lớp mình, trò chuyện với trẻ và sau đó yêu cầu từng trẻ đặt câu hỏi với chú vẹt. Bạn tên là gì? Tôi tên là vẹt đỏ, năm nay bạn mấy tuổi. Năm nay tôi 5 tuổi. Bạn mặc áo màu gì vậy, bạn thích chơi trò chơi gì?...

Dạy trẻ kể về những hiện tượng, sự kiện trong cuộc sống hàng ngày, những điều trẻ đã biết, tưởng tượng... Trẻ phải tự chọn nội dung, hình thức ngôn ngữ sắp xếp chúng theo một trật tự nhất định.

*** Dạy trẻ kể chuyện theo trí nhớ:**

- Mục đích: Phát triển ngôn ngữ mạch lạc, ghi rõ mẫu câu cần luyện.

- Chọn đề tài phù hợp với nhận thức và kinh nghiệm của trẻ. Để trẻ nghĩ nhớ một cách có chủ đích chuẩn bị kể được tốt, tôi thường giao nhiệm vụ trước cho trẻ.

Ví dụ: Hai ngày nghỉ cuối tuần, các con ở nhà làm gì? Các con chú ý nhớ những việc đã làm hoặc được đi chơi thế nào để kể lại cho cô và các bạn nghe nào. " Bạn nào đã cùng mẹ đi siêu thị, ở đó bán những gì? mẹ con đã mua những gì?..."

*** Biện pháp 7. Công tác tuyên truyền giữa giáo viên và phụ huynh.**

Sự kết hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường trong việc dạy trẻ đọc thơ kể chuyện là điều kiện tốt nhất để trẻ phát huy những khả năng cảm nhận và biết đọc kể lại các tác phẩm thơ chuyện một cách diễn cảm, thể hiện được giọng điệu, tình cảm của các nhân vật. Vì vậy, cha mẹ trẻ cần quan tâm xem chương trình học của trẻ trên lớp là gì để về nhà cha mẹ cùng trẻ ôn lại, hoặc cha mẹ có thể mua cho trẻ các loại sách báo, băng đĩa các bài thơ, câu chuyện phù hợp với trẻ để trẻ được ôn luyện lại các bài thơ câu chuyện mà trẻ đã được học ở lớp. Vì vậy, tôi đã phối kết hợp với một số hình thức như sau:

Qua các buổi họp phụ huynh tôi đưa vào nội dung tuyên truyền về việc dạy trẻ đọc thơ kể chuyện giúp phụ huynh hiểu được tầm quan trọng của việc phát triển ngôn ngữ từ đó để đưa ra biện pháp cụ thể. Bằng cách cô ghi các nội dung bài thơ câu chuyện ở góc tuyên truyền, nhắc nhở phụ huynh theo dõi và về nhà kiểm tra trẻ qua các nội dung trẻ đã học.

Hàng ngày giờ đón trả trẻ tôi gặp gỡ trao đổi với phụ huynh về việc tiếp thu trên lớp của trẻ để kết hợp phụ huynh có biện pháp giúp đỡ trẻ, bồi dưỡng cho trẻ. Trên các tiết học tôi đều theo dõi để tìm ra những cái sai của trẻ rồi tìm cách gặp phụ huynh trao đổi, động viên phụ huynh giúp đỡ thêm cho trẻ ở nhà.

Ví dụ: Có một vài trẻ do ảnh hưởng của tiếng địa phương nên hay phát âm sai như cháu Phạm Long khi dạy trẻ hát bài Đường và chân trẻ phát âm chân thành chun, hay cây tre trẻ phát âm thành cây te.

Đối với trẻ tiếp thu bài tốt, đọc thơ kể chuyện hay, diễn cảm tôi cũng gặp và trao đổi phụ huynh để về nhà bố mẹ động viên khen ngợi trẻ kịp thời.

Từ đó, vận động phụ huynh đóng góp nguyên liệu, phế liệu làm đồ dùng đồ chơi thùng giấy, ống lon, hộp sữa, bìa, chai nhựa, quần áo cũ, cung cấp sách chuyện tranh ảnh, dụng cụ hóa trang...

phục vụ cho tiết đọc thơ, kể chuyện. Nhiều gia đình đã nhiệt tình trong việc dạy con thể hiện ở việc làm mô hình gia đình, làm tranh ảnh về chủ đề ở nhà để tạo nên “tài năng nhí” trong tâm hồn trẻ. Đặc biệt phụ huynh luôn trao đổi thường xuyên với giáo viên chủ nhiệm về tình hình và việc học tập của trẻ để cùng giáo viên tìm ra biện pháp dạy trẻ phù hợp.

2.4. Hiệu quả của sáng kiến kinh nghiệm.

Qua một số biện pháp phát triển ngôn ngữ cho trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi nêu trên sau một thời gian tôi nhận thấy trẻ lớp tôi đạt được kết quả như sau:

Theo quan điểm giáo dục trẻ theo hướng đổi mới lấy trẻ làm trung tâm giáo viên là người hướng dẫn, tạo cơ hội cho trẻ hoạt động vui chơi tìm tòi khám phá. Trẻ hoạt động không bị áp đặt để phát huy năng lực bản thân, được trao đổi, được nhận xét nên trẻ trở nên năng động hơn.

Trẻ đã nói mạch lạc, rõ ràng, nói đủ câu, không còn nói lắp, nói ngọng. Trẻ đã có hứng thú đóng vai các nhân vật trong chuyện biết dùng lời nói, cử chỉ và hành động của nhân vật một cách khéo léo.

Trẻ đã mạnh dạn tự tin khi thể hiện, đóng kịch, kể được câu chuyện, biết thể hiện tình cảm của mình trước sự vật hiện tượng bằng những câu đơn, câu ghép khác nhau. Trẻ biết diễn đạt suy nghĩ và nhận xét của bản thân theo từng tình huống và đối tượng thích hợp bằng lời nói.

Trẻ biết nghe và phân biệt các âm thanh, ngữ điệu và giọng nói khác nhau, biết phân biệt được cảm xúc và thái độ của nhân vật qua giọng nói. Đặc biệt hơn là trẻ đã biết kể lại trình tự câu chuyện một cách rõ ràng, dễ hiểu, kể chuyện sáng tạo theo đồ vật, theo tranh, theo chủ đề. Biết cách ngắt giọng và nghỉ giọng đúng lúc, đúng chỗ.

Kết quả khảo sát cuối năm

Nội dung	Xếp loại				
	Tổng số trẻ	Đạt		Chưa đạt	
		Số trẻ	Tỉ lệ %	Số trẻ	Tỉ lệ %
Trẻ biết kể lại trình tự câu chuyện một cách mạch lạc	42	37	88,1	5	11,9
Trẻ nói rõ ràng mạch lạc, nói nhiều câu đầy đủ, trẻ hiểu được ý nghĩa một số từ	42	39	92,9	3	7,1
Trẻ tự tin khi giao tiếp với mọi người xung quanh	42	37	88,1	5	11,9
Trẻ biết kể chuyện theo tranh, kể chuyện theo trí nhớ	42	35	83,3	7	16,7
Trẻ biết kể chuyện sáng tạo	42	34	81	8	19
Trẻ biết đóng kịch	42	32	76,2	10	23,8

Với kết quả trên cho thấy khả năng phát triển ngôn ngữ của trẻ được tăng lên so với trước đây. Các cháu rất yêu thích và có hứng thú tham gia các hoạt động văn học.

3. Kết luận, kiến nghị.

*** Kết luận.**

Từ những kết quả trên tôi rút ra bài học kinh nghiệm khi dạy trẻ phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ 4-5 tuổi thông qua kể chuyện.

Ngôn ngữ đóng vai trò vô cùng quan trọng đối với chúng ta, nó là nền tảng của tư duy và sự hiểu biết. Qua ngôn ngữ, con người sẽ tiếp nhận được thông tin về thế giới xung quanh. Đối với trẻ cũng vậy, trẻ sẽ hiểu biết hơn, thông minh hơn khi ngôn ngữ trẻ tốt. Chính vì thế cha mẹ và cô giáo phải tạo cơ hội cho trẻ được phát triển ngôn ngữ và diễn đạt ý của mình. Dạy chuyện cho trẻ là con đường dễ dàng nhất để phát triển ngôn ngữ.

Giáo viên cần nâng cao trình độ ngôn ngữ của chính bản thân mình, coi ngôn ngữ là một phương tiện giáo dục chủ đạo.

Giáo viên cần tham gia các lớp học như: Bồi dưỡng thường xuyên, tập huấn về chuyên môn nghiệp vụ, học hỏi đồng nghiệp để có kiến thức hiểu biết về chuyên môn, kịp thời cập nhật các thông tin một cách nhanh chóng.

Giáo viên phải biết luyện giọng đọc, kể diễn cảm kết hợp với ánh mắt cử chỉ phù hợp với nội dung của tác phẩm.

Giáo viên phải thực sự yêu trẻ và xem trẻ như chính con mình, có tâm huyết với nghề nghiệp, biết nắm bắt được tình hình tâm sinh lý của trẻ.

Sưu tầm tranh ảnh có nội dung phù hợp, trao đổi kiến thức tự học qua sách báo, internet, qua đồng nghiệp.

Khuyến khích trẻ mạnh dạn tự tin nói những ý nghĩ của mình qua nội dung của bài thơ hay câu chuyện nào đó nhằm giúp trẻ luyện cách trình bày diễn đạt lời nói mạch lạc rõ ràng. Nói mạch lạc chứng tỏ ngôn ngữ của trẻ đã đạt yêu cầu cao về mặt biểu hiện âm thanh, từ diễn đạt, câu đúng ngữ pháp, cũng như sự mạnh dạn tự tin trong giao tiếp. Đề tài nghiên cứu này sẽ làm cơ sở vững chắc cho việc học tập của trẻ những năm tiếp theo.

Trên đây là một số biện pháp hữu ích nhằm giúp trẻ phát triển ngôn ngữ mạch lạc qua lĩnh vực phát triển ngôn ngữ. Tôi rất mong được sự ủng hộ của các đồng nghiệp và của các cấp lãnh đạo

*** Kiến nghị.**

Phát triển ngôn ngữ cho trẻ 4 - 5 tuổi thông qua chuyện kể. Để thực hiện tốt đề tài này chúng tôi rất mong muốn các cấp lãnh đạo cấp trên quan tâm nhiều hơn nữa trong việc bổ sung thêm thiết bị, máy tính, máy chiếu, đồ dùng cho môn văn học nói riêng để trẻ có thêm nhiều đồ dùng để phục vụ cho tiết dạy

Để hoàn thành sáng kiến kinh nghiệm này, mặc dù được sự quan tâm giúp đỡ của các chị em đồng nghiệp và đặc biệt của BGH nhà trường. Nhưng không tránh khỏi những thiếu sót rất mong được sự đóng góp ý kiến của ban lãnh đạo cấp trên và các bạn đồng nghiệp để sáng kiến ngày càng tốt hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

**XÁC NHẬN
CỦA THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ**

*Họa Mi, ngày 10 tháng 03 năm 2017
Tôi xin cam đoan đây là SKKN của
mình viết, không sao chép nội dung
của người khác.*

Người viết sáng kiến

Hà Thị Tụ

Lê Thị Hường

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chương trình chăm sóc giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi của bộ giáo dục
2. Tài liệu, chuyên đề làm quen văn học do phòng giáo dục và đào tạo huyện Kỳ Sơn
3. Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên cho giáo viên mầm non chu kì (2004 - 2007). Bài 9: Kích thích sự phát triển ngôn ngữ của trẻ mầm non
4. Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên module MN. Đặc điểm phát triển ngôn ngữ, những mục tiêu và kết quả mong đợi ở trẻ mầm non về ngôn ngữ
5. Tổ chức hoạt động phát triển ngôn ngữ cho trẻ mầm non theo hướng tích hợp
6. Các hoạt động phát triển ngôn ngữ của trẻ mầm non (Theo chương trình giáo dục mầm non mới)
7. Tạp chí Giáo dục Mầm non
8. Trang web.thư viện giáo án điện tử Mầm non.
9. Tuyển chọn thơ ca, truyện theo chủ đề lớp 4-5 tuổi
10. Tâm lí học trẻ em

DANH MỤC
CÁC ĐỀ TÀI SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM ĐÃ ĐƯỢC HỘI ĐỒNG
ĐÁNH GIÁ XẾP LOẠI CẤP PHÒNG GD&ĐT, CẤP SỞ GD&ĐT VÀ
CÁC CẤP CAO HƠN XẾP LOẠI TỪ C TRỞ LÊN

Họ và tên tác giả: Lê Thị Hương

Chức vụ và đơn vị công tác: Giáo viên trường mầm non Hòa Mi

TT	Tên đề tài SKKN	Cấp đánh giá xếp loại (Phòng, Sở, Tỉnh...)	Kết quả đánh giá xếp loại (A, B, hoặc C)	Năm học đánh giá xếp loại
1.	Một số biện pháp phát triển nhận thức thông qua hoạt động cho trẻ làm quen với toán	Phòng GD&ĐT Huyện	C	2012-2013
2.	Một số biện pháp ứng dụng công nghệ thông tin trong việc xây dựng giáo án điện tử dạy trẻ 5 tuổi	Phòng GD&ĐT Huyện	C	2014-2015